

Prameny a literatura

Prameny archivní

- Archiv hlavního města Prahy, f. Sdružení Čechů a Slováků z Ruska.
 Archiv Kanceláře prezidenta republiky (dále jen AKPR), f. KPR 1919–1937.
 Archiv Národního muzea, pozůstalost Aloise Rašína, kart. č. 6.
 Masarykův ústav a Archiv AV ČR – Archiv Ústavu T. G. Masaryka /dále jen AÚTGM/, f. TGM.
 Národní archiv, f. prezidium policejního ředitelství (PPŘ) 1921–1930.

Periodika

- Atheneum*, roč. 1886.
Bratislavský pondělník, roč. 1921.
Bratislavské noviny, roč. 1923.
Čas, roč. 1886, 1914, 1922, 1923.
České slovo, roč. 1924.
Český západ, roč. 1910.
Československá Samostatnost, roč. 1924.
Československý deník, roč. 1921.
Československý legionář, roč. 1922.
Hlas našeho venkova. Týdeník republikánské strany čsl. venkova pro kraj jičínský a okresy horské, roč. 1921.
Legionářský směr, roč. 1922.
Lidová demokracie, roč. 1968.
Lidové noviny, roč. 1921, 1928, 1930, 1997, 2000, 2002.
Listy, roč. 2010.
Lumír, roč. 1938.
Mladý svět, roč. 1968.
Moravské noviny, roč. 1921.
Národní listy, roč. 1887, 1918, 1919, 1920, 1922, 1923, 1924.
Národní osvobození, roč. 1924, 1937.
Naše doba, roč. 1914.
Právo lidu, roč. 1924, 1931.
Probuzení, roč. 1921.
Přítomnost, roč. 1937.
Republikánský hlasatel, roč. 1922.
Ročenka československé republiky, roč. 1925.
Rovnost, roč. 1921.
Rozkvět, roč. 1930.
Rudé právo, roč. 1921, 1932, 1950, 1968, 1987, 1988.
Slovenská politika, roč. 1921.
Socialistická budoucnost, roč. 1921.

Spory o dějiny, roč. 1999.

Stráž socialismu, roč. 1921.

Svědectví, roč. 1957, 1961, 1963, 1970, 1978, 1987, 1988.

Tribuna, roč. 1924.

Víkend MF, roč. 1988.

Zlatá Praha, roč. 1887.

Prameny tištěné/vydané

BAUER Jan, *T. G. Masaryk a Václav Havel. Jiná doba, stejný příběh*, Praha 2012.

BENEŠ Edvard, *Projevy – články – rozhovory 1935–1938*, Richard Vašek (ed.), Praha 2006.

BOLTONOVÁ KNOWLES Sarah, *Chudí hoši, kteří se proslavili*, Praha 1936.

BORSKÝ Lev, *Znovudobytí samostatnosti*, Praha 1928.

ČAPEK Karel, *Hovory s T. G. Masarykem*, Praha 1936.

ČAPEK Karel, *Hovory s T. G. Masarykem*, Jiří Opelík (ed.), Praha 2013.

ČAPEK Karel, *Masaryk ve fotografii. Momentky z posledních let*, Praha 1932.

ČECH Svatopluk, *Výlety pana Broučka*, Brno 2016.

DOBIÁŠ František Mrázek, *Masaryk jako člověk*, Olomouc 1947.

Dokumenty o protilidové a protinárodní politice T. G. Masaryka, František Nečásek – Jan Pachta – Eva Raisová (eds.), Praha 1953.

DOLEŽAL Jaromír, *Člověk Masaryk*, Praha 2002.

DOLEŽAL Jaromír, *Masarykova cesta životem*, I, Praha 1920.

DÜRICH Josef, *V českých službách. Vypsání mého pobytu za hranicemi 1915–1918*, Klášter nad Jizerou 1921.

ELIÁŠ Rudolf, *Masaryk osvoboditel*, Praha 1937.

FUČÍKOVÁ Renáta, *Tomáš Garrigue Masaryk*, Praha 2006.

GALANDAUER Jan, *Vznik Československé republiky 1918. Programy, projekty, předpoklady*, Praha 1988.

GAŠPARÍKOVÁ Anna, *U Masarykovcov. Spomienky osobnej archivárky T. G. Masaryka*, Bratislava 1995.

GUTWIRTH Alois, *T. G. Masaryk, náš první president. I. Jeho život*, Praha 1919.

HÁJKOVÁ Dagmar (ed.), *Drahá mama / Dear Alice. Korespondence Alice a Charlotty Masarykových 1915–1916*, Praha 2001.

HAJN Alois, *Životní dílo presidenta Masaryka*, Praha 1921.

HAŠEK Jaroslav, *Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války*, I–IV, Praha 2008.

HAVRÁNEK Jan, *Podiven jako odsudek a podnět*, in: *Spory o dějiny I*, Praha 1999, s. 104–107.

HERBEN Jan, *Chudý chlapec, který se proslavil*, Praha 1928.

HERBEN Jan, *Kniha vzpomínek*, Praha 1935.

HERBEN Jan, *Masarykův rodinný život*, Praha 1936.

HERBEN Jan, *T. G. Masaryk. Život a dílo presidenta Osvoboditele*, Praha 1947.

- HOFMANN Josef (ed.), *Vzpomínky na TGM*, Domažlice 1939.
- HOFMANN Josef – ODSTRČIL Oskar (eds.), *TGM jak jsme ho viděli*, Praha 1947.
- HOLOTÍK Ludovít, *Štefánikovská legenda a vznik ČSR*, Bratislava 1960.
- CHURAŇ Milan, *Postupim a Československo. Mýtus a skutečnost*, Praha 2001.
- KALINA Antonín Svatopluk, *Krví a železem dobyto československé samostatnosti*, Praha 1938.
- KÁRNÍK Zdeněk, *Socialisté na rozcestí: Habsburk, Masaryk či Šmeral?*, Praha 1968.
- KIPLING Rudyard, *Písně mužů*, Praha 2015.
- KOPECKÝ Václav, *ČSR a KSČ. Pamětní výpisy k historii Československé republiky a k boji KSČ za socialistické Československo*, Praha 1960.
- KOPECKÝ Václav, *T. G. Masaryk a komunisté*, Praha 1950.
- Korespondence T. G. Masaryk – Edvard Beneš 1918–1938*, HÁJKOVÁ Dagmar – QUAGLITOVÁ Vlasta – VAŠEK Richard (eds.), Praha 2013.
- KOSATÍK Pavel, *Jiný T. G. M.*, Praha 2018.
- KOSATÍK Pavel – NOVÁK Petr, *1918. Jak Masaryk vymyslel Československo*, Praha 2013.
- KOVTUN (Jiří) George, *The Czechoslovak Declaration of Independence: A History of the Document*, Washington 1985.
- KOVTUN (Jiří) George, *Masaryk and America: Testimony of a Relationship*, Washington 1988.
- KRÁL Václav, *O Masarykově a Benešově kontrarevoluční protisovětské politice*, Praha 1953.
- KRÁL Václav, *Vznik ČSR*, Praha 1985.
- KREJČÍ Antonín, *TGM a Sokol*, Praha 1947.
- KREJČÍ František, *O Masarykovi. Soubor statí*, Kdyně 1927.
- KŘÍŽEK Jurij – ŘÍHA Oldřich, *Bez Velké říjnové socialistické revoluce by nebylo Československa*, Praha 1951.
- KŘÍŽEK Jurij, *Vznik Československa*, Praha 1978.
- KUBKA František, *Mezi válkami. Masaryk a Beneš v mých vzpomínkách*, Praha 1969.
- LUDWIG Emil, *Duch a čin. Rozmluvy s Masarykem*, Praha 2012.
- LUŇÁK Petr – PEČENKA Marek, *Hrdinové*, Praha 2014.
- Magické osmičky v česko-slovenské historii. Příspěvky z konference v Evropském parlamentu dne 8. října 2008*, Jiří MAŠTÁLKA – Daniel STROŽ (eds.), Praha 2009.
- MAHLER Zdeněk, *Ano, Masaryk*, Praha 2002.
- MACHOVEC Milan, *Tomáš G. Masaryk*, Praha 1968.
- Mám jen knihy a skripta, cenná práce životní. 70 let Masarykova ústavu. Studie a dokumenty*, Eva BROKLOVÁ – Dagmar HÁJKOVÁ – Josef TOMEŠ – Richard VAŠEK (eds.), Praha 2002.
- MASARYK Jan, *Volá Londýn*, Praha 1948.
- MASARYK Tomáš Garrigue, *Cesta demokracie IV. Projevy – články – rozhovory 1929–1937*, Vojtěch Fejlek (ed.), Praha 1997.

- MASARYK Tomáš Garrigue, *Nutnost revidovati proces polenský*, Praha 1899.
- MASARYK Tomáš Garrigue, *Světová revoluce. Za války a ve válce 1914–1918*, Praha 1925.
- Mateřská řeč. Cvičebnice jazyka českého pro školy obecné*, 1, Praha 1926.
- MERLÍNOVÁ Lída, *Tatíček Masaryk*, Praha 1934.
- MORAVEC Emanuel, *V úloze mouřenína. (Československá tragédie r. 1938)*, Praha 1942.
- MORAVEC – ROBUR Otakar, *Profil velkého člověka*, Kolín 1937.
- MORKES František, *Vzpomínky na vznik republiky*, in: Čas. Časopis Masarykova demokratického hnutí, č. 123, červenec–září 2018, s. 1–5.
- Mýtus a realita hospodářské vyspělosti Československa mezi světovými válkami (vybrané kapitoly)*, Eduard KUBŮ – Jaroslav PÁTEK (red.), Praha 1996.
- NEČÁSEK František – RÝPAR Vladimír, *Klement Gottwald ve fotografii*, Praha 1949.
- NOVOTNÝ Karel (ed), *To kalné ráno. Fotografie Ladislava Sitenského doprovázené slovem Karla Čapka a Jaroslava Seiferta*, Praha 1997.
- NOWAK Karl Friedrich, *Chaos*, München 1923.
- ODSTRČIL Josef Oskar – HOFMANN Josef, *Jak jsme ho viděli*, Praha 1948.
- OLIVOVÁ Věra – KVAČEK Robert, *Dějiny Československa od roku 1918 do roku 1945: učebnice pro pedagogické fakulty*, IV, Praha 1967.
- OPAT Jaroslav, *Filozof a politik T. G. Masaryk, 1882–1893*, Praha – Kolín nad Rýnem 1987.
- OPAT Jaroslav, *T. G. Masaryk – Evropan, světoobčan*, Praha 2001.
- Osvoboditel. Člověk boží*, Telč 1920.
- PAVEL Antonín, *Poslední buditel a první prezident*, Brno 1925.
- PAULOVÁ Milada, *Tajný výbor [Maffie] a spolupráce s Jihoslovany v letech 1916–1918*, Praha 1968.
- PECHÁČEK Jaroslav, *Masaryk – Beneš – Hrad. Masarykovy dopisy Benešovi*, Mnichov 1984.
- PEROUTKA Ferdinand, *Jací jsme. Demokratický manifest*, Praha 1991.
- PICHLÍK Karel, *Zahraniční odboj 1914–1918 bez legend*, Praha 1968.
- PIK Luděk, *K osmdesátým narozeninám pana presidenta T. G. Masaryka*, Plzeň 1930.
- POLÁK Stanislav, *T. G. Masaryk. Za ideálem a pravdou. Díl 1–5*, Praha 2000–2009.
- POLÁK Stanislav, *Osobnost T. G. Masaryka. Zamyšlení nad metodou životopisu*, Český časopis historický, roč. 89, 1991, č. 5–6, s. 761–776.
- POLÍVKA Vladimír, *Dr. T. G. Masaryk. Apoštol pravdy – boží bojovník*, b. m., b. d. [1925].
- POLÍVKA Vladimír, *Náš první prezident Tomáš G. Masaryk*, Banská Bystrica 1931.
- Prezident o prezidentství v roce 1934. Jedna z posledních prací TGM*, Dagmar HÁJKOVÁ – Jaroslav SOUKUP (eds.), in: Masarykův sborník, roč. 9, 1993–1995, s. 177–192.
- President Osvoboditel*, Rudolf SVAČINA (ed.), Kvíčovice 1936.

- Přehled československých dějin, III: 1918–1945*, Praha 1960.
- RÁDL Emanuel, *Tomáš Garrigue Masaryk. Vyprávěno chlapcům*, Praha 1930.
- RAK Jiří, *Podiven à la Taine?*, in: *Spory o dějiny I*, Praha 1999, s. 112–113.
- Sbírka zákonů a nařízení státu československého*, Praha 1930.
- Sborník k 70. výročí úmrtí T. G. Masaryka*, Muzeum T. G. M., Rakovník, b. d.
- SEDLÁČEK Hanuš, *Tomáš G. Masaryk 80 let. Příručka k oslavám školním a lidovým. Proslovy, deklamace, scény a zpěvy*, Praha 1930.
- SOUKUP František, *28. říjen 1918, díl I*, Praha 1928.
- SOUKUP František, *Syn dělníka vítězem nad Habsburky*, Praha b. d. [1920].
- STRÍBRNÝ Jiří, *TGM a 28. říjen*, Praha 1938.
- SYCHRAVA Lev, *Několik dat ze života presidenta Masaryka*, Praha 1929.
- ŠIMEK František, *Čtení o Tomáši G. Masarykovi, o jeho životě i díle*, České Budějovice 1920.
- ŠKRACH Vasil Kaprálek – RAMBOUSEK Antonín, *T. G. Masaryk. Rukověť pořadatelům oslav jeho narozenin*, Praha 1926.
- ŠKVORECKÝ Josef, *Zbabělci*, Praha 2015.
- T. G. Masaryk. K sedmdesátinám 1850–1920*, Praha 1920.
- TRETERA František, *Stručný nástin životopisu T. G. Masaryka*, Praha 1925.
- TŘEŠTÍK Dušan, *TGM a mýtus o panu profesorovi*, in: *Týž, Češi a dějiny v postmoderním očistci*, Praha 2005, s. 259–262.
- Universita Karlova T. G. Masarykovi 1850–1935*, Praha 1935.
- Usnesení předsednictva Ústředního výboru Komunistické strany Československa o učebnicích pro národní a střední školy*, Praha 1951.
- Už vícekrát nezazní tak těžce requiem... Před sedmdesáti lety zemřel T. G. Masaryk. Výbor z dokumentů*, Josef TOMEŠ (ed.) a kol., Praha 2007.
- VESELÝ František, *Masaryk člověk*, Praha 1925.
- VESELÝ František, *Masaryk, život a dílo*, Praha 1918.
- ZAVADSKIJ Sergej, *Život a dílo T. G. Masaryka*, Praha 1935.
- ZUMAN František, *Osudné rozhodování. Vzpomínka na převratovou dobu v Rusku*, Praha 1927.
- ZUMAN František, *Osvobozenká legenda I, II. Vzpomínky a úvahy o československém odboji v Rusku*, Praha 1922.
- ZUMAN František, *Štokholm. Temný kout našeho zahraničního odboje. Vzpomínky na převratovou dobu v Rusku*, Praha 1927.
- Život a práce velkého člověka*, Eduard PLEVA (ed.), Plzeň 1930.

Internetové prameny a zdroje

- BALÍK Stanislav, *Mýtus o Masarykovi*, *Revue Politika* 9/2007, <https://www.cdk.cz/mytus-o-masarykovi> [cit. 23. 9. 2021].
- Demokratická revoluce 1989*, www.89.usd.cas.cz/cs/1988; www.89.usd.cas.cz/cs/1989 [cit. 22. 9. 2021].
- GREBENÍČEK Miroslav, *Před 170 lety se narodil první československý prezident T. G. Masaryk*, *Haló noviny*, 9. 3. 2020, <http://www.halonoviny.cz/articles/view/53302082>.
- Historie Muzea T. G. Masaryka v Lánech*, <https://www.muzeumtgm.cz/muzeum-tg-masaryka-v-lanech/historie-muzea-tg-masaryka-v-lanech>.

- KLAUS Václav, *Projev na mezinárodní vědecké konferenci „T. G. Masaryk, idea demokracie a současné evropanství*, <https://www.klaus.cz/clanky/1207>.
- KOJZAR Jaroslav, *Kdo ohrožuje Masarykovu demokracii?*, Haló noviny, 12. 3. 2018, <http://www.halonoviny.cz/articles/view/47280413>.
- KOMÁREK Martin, *Masaryk: okrajový a provinční chlap*, <https://www.pressreader.com/czech-republic/mf-dnes/20070917/282097747327282>.
- Manifest Českých dětí*, <https://www.mistapametinaroda.cz/?id=532>.
- Manifest Českých dětí*, <http://scriptum.cz/cs/periodika/manifest-ceskych-deti-navrat-krale>.
- Manifest HOS*, <http://scriptum.cz/cs/periodika/manifest-hos>.
- Masarykovo demokratické hnutí*, www.masarykovohnuti.cz.
- Masarykovo jméno...*, <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/2594158-masarykovo-jmeno-nese-v-cesku-pres-300-ulic-a-namesti-stopu-zanechal-i-za-atlantikem>.
- Masarykova společnost*, <http://masarykovaspolecnost.cz>.
- Masarykova vatra*, <http://masarykovavatra.cz/>.
- Masarykovo muzeum Hodonín*, <https://www.masaryk.info/masarykovo-muzeum-hodonin/1005/>.
- Největší Čech*, <https://www.ceskatelevize.cz/porady/1166142508-nejvetsi-cech/>.
- Odhalení sochy T. G. Masaryka*, <https://cesky.radio.cz/zpravy-utery-07-brezna-2000-8056336>.
- O sochy T. G. Masaryka je zájem*, https://www.tyden.cz/rubriky/byznys/cesko/o-sochy-masaryka-je-ke-stemu-vyroci-ceskoslovenska-zajem_467913.html.
- Podpis prezidentského slibu*, Haló noviny, 28. 2. 2018, <http://www.halonoviny.cz/articles/view/47201734>.
- Plačící Masaryk*, <https://www.novinky.cz/domaci/clanek/placici-masaryk-v-olomouci-se-stal-hitem-internetu-40243296>.
- Projev prezidenta republiky na slavnostním shromáždění k 70. výročí úmrtí prezidenta Masaryka*, <https://legacy.blisty.cz/art/36302.html>.
- RANSDORF Miloslav, *Právo na dějiny aneb skrytá tvář Havlova disentu*, Parlamentní listy, 28. 9. 2013, <https://www.parlamentnilisty.cz/politika/politici-volicum/Ransdorf-KSCM-Pravo-na-dejiny-aneb-skryta-tvar-Havlova-disentu-287370>.
- Referáty T. G. Masaryk*, https://referaty.centrum.sk/prakticke_pomocky/zivotopisy/140/.
- Seznam středních škol v Česku* (k 26. 11. 2021), https://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_st%C5%99edn%C3%ADch_%C5%A1kol_v_%C4%8Cesku.
- Seznam základních škol v roce 2013*, <https://www.msmt.cz/file/18994/>.
- ŠAMBERGER Zdeněk, *Aktuálnost Masarykova odkazu stále živá*, <https://www.bojzasvobodu.cz/aktualnost-masarykova-odkazu-stale-ziva/>.
- ŠPÁS Milan, *KSČM se hlásí k odkazu Tomáše Garrigue Masaryka*, Haló noviny, 7. 3. 2013, <http://www.halonoviny.cz/articles/view/4100592>.
- ŠTAMBERA František, *Václav Havel jako T. G. Masaryk: monstrence, apoštol nebe i pekla, zatracovaný i uctíváný*, Hlídací pes, <https://hlidacipes.org/vaclav-havel-jako-t-g-masaryk-monstrence-apostol-nebe-i-pekla-zatracovany-i-uctivany/>.

ŠVEC Štefan, *Jak využít Tomáše Garrigue Masaryka v postmoderní společnosti*, Britské listy, 8. 9. 2004, <https://legacy.blisty.cz/art/19691.html>.

T. G. Masaryk jako artefakt:

<https://www.bastard.cz/digi-tisk/masaryk-480/>.

https://www.t-shock.eu/cs/produkt-s-potiskem/masarykuvvovous?gclid=EAIaIQobChMInYrew6Dl7gIViflRCh39vgV3EAQYASABEGLv_D_BwE.

https://www.bewooden.cz/tgm-brooch-P/?gclid=EAIaIQobChMIkY-q_56g7QIVBrTVCh0r2gr2EAQYASABEGK8zPD_BwE.

<https://www.youtube.com/watch?v=EguCeE9FAgE>.

<https://www.sbiram.cz/1935--t-g-masaryk-7-3-1935--propagacni-pohlednice/>.

Užaslé a socha TGM, <https://www.em.muni.cz/udalosti/10204-uzasle-potre-ti-oznacily-sochu-masaryka-mizim-rika-tentokrat>.

VELČOVSKÝ Maxim, *T. G. Masaryk*, <https://www.novinky.cz/bydleni/tipy-a-trendy/clanek/jak-mohou-podle-designeru-vypadat-pomniky-ve-verejnem-prostoru-budoucich-mest-18329>.

Fotodokumentace ke komemoracím:

Boskovice:

<https://www.boskovice.cz/odkaz-t-g-masaryka-stale-zivy/d-29380>

Králův Dvůr:

<https://www.kraluv-dvur.cz/odhaleni-pomniku-tgm/gs-2696>

Chomutov:

<https://www.chomutov-mesto.cz/cz/pietni-akt-u-pomniku-t-g-masaryka-25-10-2013>

Kutná Hora:

<https://www.obzorykutnohorska.cz/fotogalerie-obrazem-pripominka-statniho-svatku-u-pomniku-tgm-v-kutne-hore-snimek-16746#fotogalerie>

<https://kutnohorsky.denik.cz/galerie/v-kutne-hore-si-pripomneli-vyroci-narozeni-t-g-masaryka.html?back=3336475227-1074-24&photo=5>

Ohníč:

<http://www.ohnic.cz/polozeni-vence-u-pomniku-tgm/d-3171>

Olomouc:

<https://www.olomouc.eu/media/tiskove-zpravy/4866>

Plzeň:

<https://www.plzen.eu/o-meste/aktuality/aktuality-z-mesta/plzen-si-pripomnela-narozeni-t-g-masaryka.aspx>

Strážnice:

http://www.straznice-mesto.cz/kladeni-vence-u-pomniku-t-g-masaryka/g-30139/id_obrazky=55493&typ_sady=1

<http://www.straznice-mesto.cz/ucteni-pamatky-t-g-masaryka/d-14024>

Tanvald:

<https://www.tanvald.cz/omeste/fotogalerie-2/?fotoalbum=15274>

Třebíč-Týn:

<https://www.starostove-nezavisli.cz/regiony/vysocina/vyroci-170-let-od-narozeni-prezidenta-tgmasaryka>

Valašské Meziříčí:

<https://www.valasskemezirici.cz/ve-valasskem-mezirici-uctili-pamatku-t-g-masaryka/d-19851>

Vsetín:

<http://www.mestovsetin.cz/pietni-akt-162-vyroci-narozeni-t-g-masaryka/gs-6715/p1=48968&p3=%2C>

Zlín:

<https://www.kr-zlinsky.cz/u-sochy-t-g-masaryka-se-uskutecnilo-vzpomin-kove-shromazdeni-fotogalerie-56.html>

Literatura

- ALEXANDER Manfred, *Die Rolle der Legionäre in der Ersten Republik*, in: TÝŽ, *Innenpolitik in der Ersten tschechoslowakischen Republik*, Köln 1988, s. 43–79.
- ASSMANN Jan, *Kultura a paměť. Písmo, vzpomínka a politická identita v rozvinutých kulturách starověku*, Praha 2001.
- von BARNER, Wilfried – DETKEN Anke – WESCHE Jörg (eds.), *Texte zur modernen Mythentheorie*, Stuttgart 2003.
- BĚLINA Pavel, *Slavné porážky, hanebná vítězství. O vztahu novodobého českého národa k válečné minulosti*, *Dějiny a současnost*, roč. 27, 2005, č. 11, s. 40–43.
- BENEŠ Otmar, „Černý Petr“: *česká společnost a Čestný štít protektorátu Čechy a Morava* (diplomová práce FF UK), Praha 2019.
- BIZEUL Yves, *Politische Mythen*, in: Heidi Hein-Kircher – Hans Henning Hahn (eds.), *Politische Mythen im 19. und 20. Jahrhundert in Mittel- und Osteuropa*, Marburg 2006, s. 3–14.
- BLUMBERG Hans, *Arbeit am Mythos*, Frankfurt am Main 2006.
- Karl BOSL (ed.), *Die „Burg“*. *Einflußreiche politische Kräfte um Masaryk und Beneš*, Bd. 1, 2, München 1973–1974.
- BRANDES Detlef, *Češi pod německým protektorátem. Okupační politika, kolaborace a odboj 1939–1945*, Praha 1999.
- BRENNER Christiane, *Perspektivy roku 1945*, in: *Československo na rozhraní dvou epoch nesvobody*, Praha 2005, s. 257–263.
- BROKLOVÁ Eva, *Prezident Republiky československé. Instituce a osobnost T. G. Masaryka*, Praha 2001.
- CAMPBELL Joseph, *Tisíc tváří hrdiny. Archetyp hrdiny v proměnách věků*, Praha 2000.
- CARLYLE Thomas, *On Heroes, Hero-Worship, and The Heroic in History*, London 1841.
- CASSIRER Ernst, *Filosofie symbolických forem*. I. Jazyk. II. Mytické myšlení, Praha 1996.
- CASSIRER Ernst, *The Myth and the State*, New Haven 1946.
- CASSIRER Ernst, *Philosophie der Symbolischen Formen*. 1. *Die Sprache*. 2. *Das Mythische Denken*. 3. *Phänomenologie d. Erkenntnis*, Berlin 1923–1931.

- CATALANO Alessandro, *Zdeněk Kalista, aneb Nekonečný boj proti obrovské přesile*, in: *Souvislosti XVII*, 2005, č. 1, s. 99–110.
- CONTER Claude D., *Der Mythos als Instrument der Politikvermittlung. Mythisierungen und Typologisierungen von Europa im 19. Jahrhundert*, in: Silvio Vietta – Herbert Uerlings (eds.), *Moderne und Mythos*, München 2006, s. 79–102.
- ČECHUROVÁ Jana – ŠLEHOFER Lukáš a kol., *Ústava 1920: vyvrcholení konstituování československého státu*, Praha 2011.
- ČERNÝ Karel, *Kdo je děvčátko z poštovní známky?* <http://www.japhila.cz/filatelie/cerny/uvod.htm>.
- ČORNEJ Petr, *Václav IV. v proměnách času (Příspěvek k české pověsti královské)*, *Česká literatura*, roč. 33, 1985, č. 5, s. 408–424.
- DABASHI Hamid, *Theology of discontent: the ideological foundations of the Islamic Revolution in Iran*, New York 1993.
- DRAGOUN Aleš, *Poklady prezidentské garáže: V čem jezdil Tomáš Garrigue Masaryk?* <https://www.auto.cz/poklady-prezidentske-garaze-v-cem-jezdil-tomas-garrigue-masaryk-62656>.
- ELIADE Mircea, *Myths and Mythical Thought*, in: Alexander Eliot – Joseph Campbell – Mircea Eliade, *The Universal Myths. Heroes, Gods, Tricksters and Others*, New York 1990.
- ELIADE Mircea, *Mýtus věčného návratu*, Praha 2019 (3. vydání).
- FILIPOWICZ Stanisław, *Mit i spektakl władzy*, Warszawa 1988.
- FLÖDROVÁ Milena, *Názvy brněnských ulic, náměstí a jiných veřejných prostranství v proměnách času*, Brno 2009.
- FLOOD Christopher G., *Political Myth. A Theoretical Introduction*, New York 1996.
- FRANKL Michal, *Emancipace od Židů: Český antisemitismus na konci 19. století*, Praha 2007.
- GALANDAUER Jan, *Článek Rudého práva k 50. výročí skonu T. G. Masaryka*, in: *Masarykův sborník*, roč. 14, 2006–2008, Praha 2009, s. 381–392.
- GALANDAUER Jan, *Muži 28. října a „spor o zásluhy“ na vzniku Československa*, in: *Muži října 1918. Osudy aktérů vzniku Republiky československé*, Praha 2011, s. 193–202.
- GEBHART Jan – KUKLÍK Jan, *Druhá republika 1938–1939. Svár demokracie a totality v politickém, společenském a kulturním životě*, Praha 2004.
- GUGENBEGER Eduard – SCHWEIDLENKA Roman, *Die Fäden der Normen. Zur Macht der Mythen in politischen Verwegungen*, Wien 1993.
- HÁJKOVÁ Dagmar, *Constructing National Unity: Commemorations of Tomáš G. Masaryk's Death*, *Střed: časopis pro mezioborová studia střední Evropy 19. a 20. století*, roč. 4, č. 1 (2012), s. 33–55.
- HÁJKOVÁ Dagmar, *„Dokud člověk jí klobásy, tak neumře“: oslavy narozenin T. G. Masaryka*, in: *Historik nad šachovnicí dějin: k pětasedmdesátinám Jana Galandauera*, Praha 2011, s. 218–235.
- HÁJKOVÁ Dagmar, *Počátky prezidentské kanceláře*, in: Jan Hájek – Dagmar Hájková – František Kolář – Vlastislav Lacina – Zdenko Maršálek –

- Ivan Šedivý, *Moc, vliv a autorita v procesu vzniku a utváření meziválečné ČSR (1918–1921)*, Praha 2008, s. 163–183.
- HÁJKOVÁ Dagmar – HORÁK Pavel – KESSLER Vojtěch – MICHELA Miroslav (eds.), *Sláva republice! Oficiální svátky a oslavy v meziválečném Československu*, Praha 2018.
- HÁJKOVÁ Dagmar, *T. G. Masaryk: prvorepublikové utváření jeho místa v české „oficiální“ paměti*, in: *Česká paměť: národ, dějiny a místa paměti*, Praha 2014 s. 163–188.
- HÁLEK Jan – MOSKOVIČ Boris, *Fenomén Maffie: český (domácí) protirakouský odboj v proměnách 20. století*, Praha 2020.
- HEIN Heidi, *Der Piłsudski-Kult und seine Bedeutung für den polnischen Staat 1926–1939*, Marburg 2002.
- HEIN-KIRCHER Heidi, *Überlegungen zu einer Typologisierung von politischen Mythen aus historiographischer Sicht – ein Versuch*, in: Heidi Hein-Kircher – Hans Henning Hahn (eds.), *Politische Mythen im 19. und 20. Jahrhundert in Mittel- und Osteuropa*, Marburg 2006, s. 404–424.
- HLAVSA Václav – JANÁČEK Josef – ČAREK Jiří, *Ulicemi města Prahy od 14. století do dneška. Názvy mostů, nábřeží, náměstí, ostrovů, sadů a ulic hlavního města Prahy, jejich změny a výklad*, Praha 1958.
- HOJDA Zdeněk – POKORNÝ Jiří, *Pomníky a zapomínky*, Praha 1996.
- HOLLIS James, *Mytologémy. Ztělesnění neviditelného světa*, Brno 2009.
- HORSKÝ Emil, *Pověsti o císaři Josefovi II.*, *Český lid*, roč. 21, 1912, č. 8, s. 378–384.
- HOSÁK Ladislav, *O předcích presidenta osvoboditele T. G. Masaryka*, Brno 1946.
- HROCH Miroslav, *Na prahu národní existence. Touha a skutečnost*, Praha 1999.
- HROCH Miroslav, *V národním zájmu. Požadavky a cíle evropských národních hnutí devatenáctého století v komparativní perspektivě*, Praha 1996.
- HOUŠKA Vítězslav, *Masaryk! Ne Lenin*, Karviná 2009.
- HÜBNER Kurt, *Aufstieg vom Mythos zum Logos? Eine wissenschaftstheoretische Frage*, in: Peter Kemper (ed.), *Macht des Mythos – Ohnmacht der Vernunft?*, Frankfurt am Main 1989, s. 33–55.
- CHLUP Radek, *Competing Myths of Czech Identity*, *New Perspectives, Interdisciplinary Journal of Central & East European Politics and International Relations* 2020, č. 28 (2), s. 179–204.
- JAMME Christoph, *Geschichten und Geschichte. Mythos in mythenloser Gesellschaft*, in: Peter Rusterholz – Rupert Moser (eds.), *Form und Funktion des Mythos in archaischen und modernen Gesellschaften*, Bern – Stuttgart – Wien 1999, s. 27–46.
- Jezdecká socha T. G. Masaryka v Lánech*, Rakovník 2010.
- JUNGMANNOVÁ Veronika, *Josip Plečnik a úpravy zahrad Pražského hradu* (bakalářská práce FF UK), Praha 2018.
- JURAČKA Jan, *„PODIVEN“ a jeho recepce v české společnosti* (bakalářská práce FF MU), Brno 2018.
- JUROŠKA Martin, *Aktivistický novinář Vladimír Krychtálek (1903–1947)* (diplomová práce FFUK), Praha 2008.

- KÁRNÍK Zdeněk, *České země v éře první republiky (1918–1938)*. Díl první, *Vznik, budování a zlatá léta republiky (1918–1929)*, Praha 2003.
- KESSLER Vojtěch, *Milan Skřivánek: Růžový palouček. Pojednání o proměnách historického vědomí*, Český časopis historický, roč. 118, 2020, č. 2, s. 536–538.
- KESSLER Vojtěch, *Státní kalendář jako pilíř první československé republiky?*, Časopis Národního muzea – Řada historická, roč. 188, 2019, č. 3–4, s. 77–83.
- KLIMEK Antonín, *Boj o Hrad 1. Hrad a Pětka (1918–1926), 2. Kdo po Masarykovi (1926–1935)*, Praha 1996–1998.
- KLIMEK Antonín, *Velké dějiny zemí Koruny české, XIII, 1918–1929*, Praha – Litomyšl 2000.
- KLIMEK Antonín – HOFMAN Petr, *Velké dějiny zemí Koruny české, XIV, 1929–1938*, Praha 2002.
- KOLDINSKÁ Marie, *Bělohorský mýtus v českém historickém povědomí 20. století*, in: *Per saecula ad tempora nostra: sborník prací k šedesátým narozeninám prof. Jaroslava Pánka*. Sv. 2, Praha 2007 s. 934–939.
- KOLDINSKÁ Marie – ŠEDIVÝ Ivan, *Válka a armáda v českých dějinách. Kulturněhistorické eseje*, Praha 2008.
- KOTALÍK Matěj, *Panovnický kult a kontinuita monarchismu v období první Československé republiky*, in: Milan Řepa (ed.), *19. století v nás. Modely, instituce, a reprezentace, které přetrvaly*, Praha 2008, s. 286–291.
- KOVTUN Jiří – LUKEŠ Zdeněk, *Pražský hrad za T. G. Masaryka*, Praha 1995.
- KOVTUN Jiří, *Republika v nebezpečném světě. Éra prezidenta Masaryka 1918–1933*, Praha 2005.
- KOVTUN Jiří, *Tajuplná vražda. Případ Leopolda Hilsnera*, Praha 1994.
- KREKOVIČ Eduard – MANNOVÁ Elena – KREKOVIČOVÁ Eva, *Mýty naše slovenské*, Bratislava 2005.
- KUBŮ Eduard – ŠETŘILOVÁ Jana, *Hrad a Alois Rašín v letech 1922–1923 (Zápas o deflaci a omluvu legionářům)*, Český časopis historický, roč. 93, 1995, č. 3, s. 451–469.
- KUBŮ Eduard – ŠOUŠA Jiří, *T. G. Masaryk a jeho c. k. protivníci. Československá zahraniční akce ženevského období v zápase s rakousko-uherskou diplomacií, zpravodajskými službami a propagandou (1915–1916)*, Praha 2015.
- KUČERA Martin, *Zamyšlení na 70. výročí vzniku ČSR v literatuře*, Historie a vojenství, roč. 39, 1990, č. 4, s. 85–97.
- KUKLÍK Jan, *Kontrapropaganda v ilegálním tisku v letech 1939–1941*, Historie a vojenství, roč. 49, 2000, č. 1, s. 100–113.
- KUKLÍK Jan, *Příběh československé ústavy 1920, I, Příprava a přijetí ústavní listiny*, Praha 2020.
- LARSEN Otto N. – DeFLEUR Melvin L., *The Comparative Role of Children and Adults in Propaganda Diffusion*, in: *American Sociological Review*, roč. 19, 1954, č. 5, s. 593–602.
- LÉVI-STRAUSS Claude, *Mýtus a význam*, Bratislava 1993.

- LIPPMANN Walter, *Public Opinion*, New Brunswick – London 1998 (1. vydání 1922).
- RAŠTICOVÁ Blanka (ed.), *Literární mystifikace, etnické mýty a jejich úloha při formování národního vědomí. Sborník příspěvků z mezinárodní konference konané ve dnech 20.–21. 10. 2001*, Uherské Hradiště 2001.
- LOVČÍ Radovan, *Alice Garrigue Masaryková*, Praha 2008.
- MACURA Vladimír, *Český sen*, Praha 1998.
- MALÁ Zuzana, *The Mythicisation of the Personage of Milan Rastislav Štefánik from the Standpoint of Mircea Eliade's Conception of Myth*, in: Zuzana Profantová (ed.), *The Small History of Great Events in Czechoslovakia after 1948, 1968 and 1989*, Bratislava 2006, s. 392–405.
- MED Jaroslav, *Čeští katoličtí intelektuálové a Druhá republika*, *Bohemia litteraria*, roč. 12, 2009, č. 1–2, s. 91–96.
- MILOTOVÁ Alena, *Organizace nacistické propagandy a její působení v Protektorátu Čechy a Morava*, *Historie a vojenství*, roč. 49, 2000, č. 1, s. 87–99.
- NOVÁK Emil, *Naši prezidenti na mincích, medailích a plaketách. 1918, 1993, 2008*, Praha 2008.
- NOVÁK Jan – NOVÁK Arne, *Přehledné dějiny literatury české od nejstarších dob až po naše dny*, Praha 1995 (reprint 4. vydání z let 1936–1939).
- ORZOFF Andrea, *Battle for the Castle. The Myth of Czechoslovakia in Europe, 1914–1948*, Oxford 2009.
- PEHR Michal, *Zápas o nové Československo 1939–1946*, Praha 2011.
- PERNES Jiří, *Až na dno zrady*, Praha 1997.
- PEROUTKA Ferdinand, *Budování státu. Československá politika v letech popřevratových*, 1–5, Praha 1933–1936.
- PETKOVA Diana – LEHTONEN Jaakko (eds.), *Cultural Identity in an Intercultural Context*, Jyväskylä 2005.
- PETRÁŇ Josef, *Na téma mýtu Bílé hory*, in: *Traditio et cultus*, Praha 1993.
- PITHART Petr, *Dějiny a politika*, Praha 1990.
- POLÁK Stanislav, *Charlotta Garrigue Masaryková*, Praha 1992.
- POLÁK Stanislav, *Masarykovi rodiče a antisemitský mýtus*, Praha 1995.
- POLÁK Stanislav, *T. G. Masaryk, Za ideálem a pravdou*, 1–6, Praha 2000–2012.
- Pomník T. G. Masaryka v Prostějově. Sborník k 10. výročí položení základního kamene*, Prostějov 2006.
- PULLMANN Michal, *Konec experimentu. Přestavba a pád komunismu v Československu*, Praha 2011.
- RACEK Josef, *Pověsti o císaři Josefovi II.*, *Český lid*, roč. 22, 1912, č. 1, s. 42–53.
- RAK Jiří, *Bývali Čechové... České historické mýty a stereotypy*, Jinočany 1994.
- RAK Jiří, *Staříčský mocnár a tatíček Masaryk*, in: M. Řepa (ed.), *19. století v nás. Modely, instituce, a reprezentace, které přetrvaly*, Praha 2008, s. 267–273.
- RAMBOUSEK Jiří, *Ilegální časopis „Detektivky“*, *Česká literatura*, roč. 63, 2015, č. 2 s. 247–276.

- RANDÁK Jan – KOURA Petr (eds.), *Hrdinství a zbabělost v české politické kultuře 19. a 20. století*, Praha 2006.
- RATAJ Jan, *O autoritativní národní stát. Ideologické proměny české politiky v druhé republice 1938–1939*, Praha 1997.
- ROKOSKÝ Jaroslav, *Josef Dürich – vítěz, který prohrál*, in: *Regiony a první světová válka. Sborník příspěvků z vědecké konference konané v Jihočeském muzeu v Českých Budějovicích dne 12. listopadu 1999*, České Budějovice 2001, s. 74–83.
- ROUX Jean-Paul, *Král. Mýty a symboly*, Praha 2009.
- RYCHLÍK Jan, *České historické mýty versus mýty o českých susedech*, in: *Česko-slovenská historická ročenka*, Brno 2000, s. 95–102.
- ŘEPA Milan (ed.), *19. století v nás. Modely, instituce a reprezentace, které přetrvaly*, Praha 2008.
- SAMUELS Andrew (ed.), *The Father. Contemporary Jungian Perspectives*, New York 1985.
- SEGAL Robert A., *Introduction*, in: *Otto Rank, The Myth of the Birth of the Hero. A Psychological Exploration of Myth*, Baltimore – London 2004, s. VII–XXXVIII.
- SEKERA Martin, *Válka v časopisech, časopisy ve válce*, in: *Jan Gebhart – Ivan Šedivý (eds.), Česká společnost za velkých válek 20. století (pokus o komparaci)*, Praha 2003, s. 265–292.
- SOMMER Vítězslav, *Angažované dějepiscectví. Stranická historiografie mezi stalinismem a reformním komunismem (1950–1970)*, Praha 2011.
- SOUBIGOU Alain, *Tomáš Garrigue Masaryk*, Praha 2004.
- STRENSKI Ivan, *Four Theories of Myth in Twentieth-Century History*, Iowa 1987.
- SUŠOVÁ Veronika, *František Josef v nás? Vnímání politické autority jako středoevropský kulturní vzorec. Úvaha o možnostech studia imperiálních základů moderní politické kultury ve střední Evropě*, in: *Milan Řepa (ed.), 19. století v nás. Modely, instituce, a reprezentace, které přetrvaly*, Praha 2008, s. 274–285.
- SÝKOROVÁ Hana, *Pomníky T. G. Masaryka. Aneb jak jsme je se slávou stavěli a v tichosti bourali*, Ostrava 2007.
- ŠEDIVÝ Ivan, *České loajální projevy 1914–1918. (Malá textová sonda)*, *Český časopis historický*, roč. 97, 1997, č. 2, s. 293–309
- ŠEDIVÝ Ivan, *Původ a osud hrdiny. Sonda do českého pohledu na osobnost TGM*, *Soudobé dějiny*, roč. 25, č. 3–4 (2018), s. 331–337.
- ŠEDIVÝ Ivan, *Masaryk, chodil s náma na žejdlík? Bezpečnost prvního československého prezidenta na cestách*, *Dějiny a současnost*, roč. 31, 2009, č. 5, s. 14–15.
- ŠEDIVÝ Ivan, *Zed' mezi odbojem domácím a zahraničním (Z legionářských sporů o odbojové zásluhy)*, *Historie a vojenství*, roč. 47, 1998, č. 6, s. 84–93
- ŠETŘILOVÁ Jana, *Alois Rašín. Dramatický život českého politika*, Praha 1997.
- ŠTAIF Jiří, *František Palacký. Život, dílo, mýtus*. Praha 2009.
- ŠTĚTKA Václav, *Symbolická vymístění, národní identita a (re)konstrukce paměti*, *Sociální studia*, 2004, č. 2, s. 79–91.

- ŠUBRT Jiří – PFEIFEROVÁ Štěpánka, *Kolektivní paměť jako předmět historicko-sociologického bádání*, *Historická sociologie*, 2010, č. 1, s. 9–29.
- ŠUBRT Jiří – PFEIFEROVÁ Štěpánka, *Veřejné mínění o problematice českých dějin*, *Naše společnost*, časopis Centra pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, roč. 7, 2009, č. 2, s. 16–23.
- THOŘOVÁ Věra, *Ohlas hilsneriády v lidovém zpěvném repertoáru*, *Český lid*, roč. 87, 2000, č. 2, s. 107–134.
- TOMEK Prokop, *Československá redakce Radio Free Europe. Historie a vliv na československé dějiny* (disertační práce, FF UK), Praha 2012.
- TOMEŠ Josef, *Nás bylo málo jen, než přišly tisíce... Česká strana státoprávně pokroková (1908–1918)*, Praha 2018.
- TOMEŠ Josef, *Viktor Dyk a T. G. Masaryk. Dvojí reflexe češství*, Praha 2009.
- TŘEŠTÍK Dušan, *Mýty kmene Čechů. Tři studie ke „starým pověstem českým“*, Praha 2003.
- TUDOR Henry, *Political Myth*, New York 1972.
- URBAN Otto, *František Josef I.*, Praha 1991.
- VANOVIČOVÁ Zora, *Genius loci – Genius personae: Topolčianky. (Tomáš Garrigue Masaryk na Slovensku II)*, in: Blanka Rašticová (ed.), *Literární mystifikace, etnické mýty a jejich úloha při formování národního vědomí. Sborník příspěvků z mezinárodní konference konané ve dnech 20.–21. 10. 2001, Uherské Hradiště 2001*, s. 135–141.
- VAŠEK Richard, *„Račte to podepsat libovolnou šifrou.“ Prezident Masaryk jako anonymní publicista (1918–1935)*, Praha 2018.
- VIETTA Silvio – UERLINGS Herbert (eds.), *Moderne und Mythos*, München 2006.
- Vítěz, který prohrál. Poslanec Josef Dürich*, b. m. 2009 [vlastním nákladem Jiří Dürich].
- VOREL Petr, *Od pražského groše ke koruně české. Průvodce dějinami peněz v českých zemích*, Praha 2004.
- VYKOUPIIL Libor, *Jiří Stříbrný. Portrét politika*, Brno 2003.
- WEBER Max, *Autorita, etika a společnost. Pohled sociologa do dějin*, Praha 1997.
- WIMMER Isabela, *Das Franz-Joseph-Bild im Wandel der Zeit Die Gegenüberstellung von Staatsmann und Privatmann am Beispiel Kaiser Franz Josefs* (diplomová práce Univerzita Vídeň), Wien 2011.
- WINGFIELD Nancy M., *Emperor Joseph II in the Austrian Imagination up to 1914*, in: Laurence Cole – Daniel L. Unowski (eds.), *The Limits of Loyalty. Imperial Symbolism, Popular Allegiances, and State Patriotism in the Late Habsburg Monarchy*, New York 2007, s. 62–85.
- WINKLER Martina, *Imagining Socialist Childhoods: Photographs of Children in 1950s Czechoslovakia*, in: *Jahrbücher für Geschichte Osteuropas*, roč. 67, 2019, č. 1 (Children on Display. Children's History, Socialism, and Photography), s. 96–123.
- WINKLER Martina, *Karel Kramář (1860–1937). Selbstbild, Fremdwahrnehmungen und Modernisierungsverständnis eines tschechischen Politikers*, München 2002.

- ZAHRA Tara, *Kidnapped Souls. National Indifference and the Battle for Children in the Bohemian Lands, 1900–1948*, Ithaca 2008.
- ZÍDEK Petr, *Utajená láska prezidenta Masaryka. Oldra Sedlmayerová (1884–1954)*, Praha 2018.
- ZOJA Luigi, *Soumrak otců. Archetyp otce a dějiny otcovství*, Praha 2005.
- ŽÁČKOVÁ Zdena, *Karel Horký a jeho týdeník Fronta (disertační práce FF UK)*, Praha 2006.